

करदात्यांनी आपला आयकर विवरणपत्र फाइल करताना मागितलेल्या सर्वाधिक दहा स्पष्टीकरणाबाबत वारंवार विचारले जाणारे प्रश्न.

e-Filing *Anywhere Anytime*
Income Tax Department, Government of India

प्रश्न 1:

स्व-मूल्यांकन कर भरला आहे परंतु याआधी भरलेल्या तपशीलांमध्ये तो दिसत नाही.

निराकरण:

सामान्य प्रक्रियेनुसार विभागाला माहिती देण्यासाठी विविध बँकांना 3 ते 4 दिवस लागतात. त्यानंतर, ते कर-परतावा/आधीपासून भरलेल्या JSON मध्ये भरले जाते. ITR मध्ये भरलेल्या करांचे तपशील आपोआप दिसण्यासाठी करदात्याला आवश्यक कालावधीसाठी प्रतीक्षा करण्याचा पर्याय निवडू शकतो.

वैकल्पिकरित्या, अशा प्रकरणांमध्ये जेथे करदात्याने आधीच भरलेल्या तपशीलांच्या जागी अतिरिक्त तपशील भरले आहेत, अग्रिम कर आणि स्व-मूल्यांकन कर पेमेंट तपशीलांसाठी अनुसूची "भरलेला कर" अंतर्गत 'तपशील जोडा' लिंकवर क्लिक केल्यानंतर असे पेमेंट तपशील मॅन्युअली प्रविष्ट केले जाऊ शकतात.

प्रश्न 2:

बँक खाते पूर्व-प्रमाणित कसे करावे आणि परताव्यासाठी बँक कशी निवडावी.

निराकरण:

करदात्याने बँक खाते जोडणे आवश्यक आहे ज्यामध्ये खालील स्टेप्सनुसार परतावा आवश्यक आहे:
प्रोफाइल वर जा >> माझे बँक खाते >> बँक खाते जोडा >> योग्य बँक तपशील प्रदान करा आणि पडताळणी करा.

विनंतीच्या प्रमाणीकरणासाठी संबंधित बँक किंवा NPCI कडे पाठवली जाईल. एकदा प्रमाणीकरण यशस्वी झाल्यानंतर करदाता परताव्यासाठी बँक खाते नामनिर्देशित करू शकतो.

टीप: ITR फाइल करत असताना, वापरकर्त्याचे बँक खाते 'प्रमाणीकरण प्रगतीपथावर आहे' स्थितीसह असेल, तर ते परताव्यासाठी नामनिर्देशित केले जाऊ शकते आणि पुष्टीकरणाची प्रतीक्षा न करता ITR फाइल केला जाऊ शकतो. तथापि, परतावा असल्यास, बँकेने प्रमाणीकरण केल्यानंतरच जमा केले जाईल.

(अधिक माहितीसाठी: [माझे बँक खाते वापरकर्ता पुस्तिका](#) | आयकर विभाग पहा)

प्रश्न 3:

खालील उप-कलमांतर्गत सवलतीचा दावा करणारा ITR-7 फाइल करण्याचा प्रयत्न करत असताना, मला ITR 7 उपयुक्ततामध्ये संबंधित ड्रॉपडाउन सापडत नाही. मी या बाबतीत काय करावे?

कलम 10(20); कलम 10(23AA); कलम 10(23AAB); कलम 10(23BB); कलम 10(23BBA); कलम 10(23BBC); कलम 10(23BBE); कलम 10(23BBG); कलम 10(23BBH); कलम 10(23C)(i); कलम 10(23C)(ii); कलम 10(23C)(iii); कलम 10(23C)(iiia); कलम 10(23C)(iiiaa); कलम 10(23C)(iiiaaa); कलम 10(23C)(iiiaaaa); कलम 10(25)(i); कलम 10(25)(ii); कलम 10(25)(iii); कलम 10(25)(iv); कलम 10(25)(v); कलम 10(25A); कलम 10(26AAB); कलम 10(26B); कलम 10(26BB); कलम 10(26BBB); कलम 10(44)

निराकरण:

उपोल्लेखित उप-कलमांपैकी कोणत्याही कलमात सवलतीचा दावा करणाऱ्या व्यक्तींना ITR-7 फाइल करण्याची आवश्यकता नाही, तो विवरणपत्रे फाइल करण्यासाठी इतर योग्य ITR प्रकार वापरू शकतात.

प्रश्न 4:

नेट बँकिंगद्वारे ई-पडताळणी कशी करावी?

निराकरण:

नेट बँकिंगद्वारे ई-पडताळणी करण्यासाठी, वापरकर्त्याला नेट बँकिंग खात्याद्वारे ई-फाइलिंग खात्यात लॉग इन करणे आवश्यक आहे, त्यासाठी खालील स्टेप्स आहेत:

- "लॉग इन" पेजवर "आपले खाता ॲक्सेस करण्याच्या इतर पद्धती" अंतर्गत "नेट बँकिंग" लिंकवर क्लिक करा.
- बँक निवडा आणि तुमचे नेट बँकिंग क्रेडेन्शियल वापरून नेट बँकिंग वेबसाइटवर लॉग इन करा.
- बँक वेबसाइटवर आयकर ई-फाइलिंग टॅब शोधा.
(नोट: हे बँकेनुसार बदलते.)
- बँक वेबसाइटवर "आयकर ई-फाइलिंगमध्ये लॉग इन करा" लिंक वर क्लिक करा.
- आपल्याला थेट ई-फाइलिंग डॅशबोर्डवर पुनर्निर्देशित केले जाईल.
- ई-फाइल > आयकर विवरणपत्र अंतर्गत "परताव्याची ई-पडताळणी करा" लिंकवर क्लिक करा.
- ई-पडताळणी करण्यासाठी परताव्याच्या समोर "ई-पडताळणी करा" बटणावर क्लिक करा.
- आपल्याला "यशस्वी" पेजवर नेव्हिगेट केले जाईल आणि परताव्याची यशस्वीरित्या

पडताळणी केला जाईल (अधिक जाणून घेण्यासाठी पहा: [वापरकर्ता मॅन्युअल ई-](#)

[पडताळणी कसे करावे | आयकर विभाग](#))

प्रश्न 5:

AIS आणि 26AS मध्ये दाखवल्याप्रमाणे उत्पन्नात फरक आहे का?

निराकरण:

AIS आणि 26AS मध्ये दिसणारे उत्पन्न वेगवेगळ्या स्रोतांकडून मिळालेल्या माहितीवर आणि वेगवेगळ्या भागधारकांनी केलेल्या कर अनुपालनावर आधारित आहे. हे करदात्याला संदर्भासाठी उपलब्ध करून दिले आहेत. करदात्याने त्याचे रेकॉर्ड बुक तपासावे आणि त्याच्याकडे उपलब्ध असलेल्या माहितीनुसार परताव्यामध्ये माहिती द्यावी.

TDS/TCS किंवा Form 26AS मध्ये प्रदान केल्यानुसार कर पेमेंट आणि TDS/TCS किंवा AIS मध्ये प्रदान केलेल्या कर पेमेंटमध्ये तफावत असल्यास, कर विवरणपत्र फाइल करण्याच्या उद्देशाने आणि आधीपासून भरलेल्या कराची गणना करण्यासाठी करदाता 26AS मध्ये प्रदान केलेल्या TDS/कर पेमेंट माहितीवर अवलंबून राहू शकतो.

प्रश्न 6:

कायदेशीर वारस/दस्तऐवजांसाठी नोंदणी कशी करावी?

निराकरण:

कायदेशीर वारस म्हणून नोंदणी करण्यासाठी स्टेप्स:

ई-फाइलिंग पोर्टल वर लॉग इन करा >> अधिकृत भागीदार >> प्रतिनिधी निर्धारिती म्हणून नोंदणी >> सुरू करूया >> नवीन विनंती निर्माण करा >> निर्धारितीची श्रेणी 'मृत (कायदेशीर वारस)' निवडा >> आवश्यक तपशील प्रविष्ट करा >> अनिवार्य संलग्नके अपलोड करा आणि सुरू ठेवा वर क्लिक करा.

अपलोड करायचे दस्तऐवज:

- मृत व्यक्तीच्या PAN ची प्रत
- नियमानुसार कायदेशीर वारस पुराव्याची प्रत (खालीलपैकी कोणतेही)

- कायद्याच्या न्यायालयाद्वारे जारी झालेले कायदेशीर वारस प्रमाणपत्र.
- स्थानिक महसूल प्राधिकरणाने जारी केलेले कायदेशीर वारस प्रमाणपत्र.
- स्थानिक महसूल अधिकाऱ्यांद्वारे जारी झालेले हयात कुटुंबातील सदस्यांचे प्रमाणपत्र

- नोंदणीकृत मृत्युपत्र.
- राज्य/केंद्र सरकारने जारी केलेले कौटुंबिक पेंशन प्रमाणपत्र
- मृत व्यक्तीच्या मृत्युमुळे बँकिंग किंवा वित्तीय संस्थेद्वारे जारी झालेले, त्यांचा शिक्का आणि स्वाक्षरी असलेल्या लेटरहेडवर मृत व्यक्तीच्या नामनिर्देशित व्यक्तीचे किंवा संयुक्त खातेधारकाचे तपशील नमूद केलेले पत्र.
- नगरपालिका प्राधिकरण किंवा नगरपरिषद किंवा मृत्यु निबंधकाद्वारे जारी केलेल्या मृत्यु प्रमाणपत्राची प्रत
- लागू असल्यास, मृताच्या नावे पारित केलेल्या आदेशाची प्रत
- नुकसानभरपाईच्या पत्राची प्रत (पर्यायी)

"दस्तऐवज कोणतीही स्थानिक भाषेत असेल तर कृपया मूळ दस्तऐवजाच्या प्रतीसह, दस्तऐवजाचे हिंदी/इंग्रजी भाषांतर रितसर नोटरीसह प्रदान करा"

प्रश्न 7:

ई-फाइलिंग/आधार OTP शिवाय पासवर्ड कसा रीसेट करावा?

निराकरण:

ई-फाइलिंग OTP शिवाय पासवर्ड रीसेट करण्यासाठी (नोंदणीकृत मोबाइल बदलला असल्यास)/आधार OTP (जर मोबाइल आधारशी लिंक नसेल किंवा आधार PAN सह लिंक केलेला नसेल तर), वापरकर्ता वैध DSC वापरून पासवर्ड रीसेट करू शकतो किंवा इंटरनेट बँकिंगद्वारे थेट ई-फाइलिंग खात्यात लॉग इन करू शकतो. DSC हे करदात्याच्या PAN सह लिंक केले पाहिजे आणि DSC पोर्टलवर नोंदणीकृत नसले तरीही वापरकर्ता पासवर्ड रीसेट करू शकतो.

(अधिक माहितीसाठी पहा: [आपला पासवर्ड रीसेट करा वापरकर्ता पुस्तिका | आयकर विभाग](#))

हे सर्व पर्याय उपयुक्त ठरत नसल्यास किंवा उपलब्ध नसल्यास, करदाता efilingwebmanager@incometax.gov.in वर विनंती ईमेलसह खालील तपशील संलग्न करून आणि शेअर करून विनंती पाठवू शकतात:

- करदात्याच्या PAN ची स्कॅन केलेली प्रत; आणि
- ओळखीच्या पुराव्याची स्कॅन केलेली PDF प्रत (जसे की, पासपोर्ट/मतदार ओळखपत्र/ड्रायव्हिंग लायसन्स/आधार कार्ड/बँक पासबुक फोटोसह); आणि
- पत्त्याच्या पुराव्याची स्कॅन केलेली PDF प्रत (जसे की, पासपोर्ट/मतदार ओळखपत्र/ड्रायव्हिंग लायसन्स/आधार कार्ड/बँक पासबुक फोटोसह); आणि
- लेखी पत्र, वैध कारणे देऊन पासवर्ड रीसेट करण्याची विनंती

नोट 1: कृपया केवळ झिप (.zip) फॉर्मॅटमध्ये दस्तऐवज जोडा, अन्यथा आपल्या विनंतीवर प्रक्रिया केली जाणार नाही.

नोट 2: वापरकर्त्याने सर्व दस्तऐवज स्वतः प्रमाणित केले पाहिजेत.

नोट 3: पासवर्ड रीसेट करण्याची विनंती ई-फाइलिंग पोर्टलमध्ये नोंदणीकृत PAN धारकाच्या ईमेल ID वरून किंवा करदात्याच्या विद्यमान मेलमधून प्राप्त होणे आवश्यक आहे.

नोट 4: अशा विनंतींवर प्रक्रिया करण्यासाठी किमान 1 कामकाजाचा दिवस आवश्यक असू शकतो.

दस्तऐवजाचे प्रमाणिकरण झाल्यानंतर, विनंती प्राप्त झालेल्या ई-मेल ID वर पासवर्ड रीसेट करण्याची लिंक शेअर केली जाईल.

प्रश्न 8:

टॅब दिसत नसल्यास, 80TTA सारख्या काही कपातीचा दावा कसा करावा?

निराकरण:

ITR 1 आणि 4 मध्ये, 80TTA अंतर्गत कपाती किंवा इतर कपाती हे एकूण कपाती टॅबमध्ये प्रविष्ट केल्या जाऊ शकतात (सर्व कपाती पहा वर क्लिक करा) आणि इतर ITR मध्ये भाग-B, भाग-C आणि भाग CA आणि D अंतर्गत अनुसूची VI-A मध्ये कपाती प्रविष्ट केल्या जाऊ शकतात.

प्रश्न 9:

ऑफलाइन उपयुक्तताद्वारे परतावा कसा फाइल करावा?

निराकरण:

ऑफलाइन उपयुक्तता धोरणाद्वारे करदात्यांना आयकर विवरणपत्र भरण्यास मदत करण्यासाठी वापरकर्ता पुस्तिकेमध्ये संपूर्ण तपशील देण्यात आला आहे. तपशीलवार सूचनांसाठी खालील लिंक पहा:

[ITR साठी ऑफलाइन उपयुक्तता याबाबत वापरकर्ता पुस्तिका | आयकर विभाग](#)

प्रश्न 10:

कर व्यवस्था कशी निवडावी/बदलावी ?

प्रतिक्रिया:

जर करदाता ITR - 3 किंवा ITR - 4 फाइल करत असेल

निवड करत आहे:

- (i) करदात्याने फॉर्म 10-IE भरून किंवा निर्धारण वर्ष 2021-22 साठी लागू असलेला ITR फाइल करताना मागील वर्षी आधीच नवीन कर व्यवस्थेची निवड केली होती आणि निर्धारण वर्ष 2022-23 साठी देखील ते सुरू ठेवण्याची इच्छा आहे. अशा परिस्थितीत, करदात्याला या वर्षी पुन्हा 10-IE फॉर्म भरण्याची आवश्यकता नाही. करदाता मागील वर्षी फाइल केलेला फॉर्म 10-IE याची पोचपावती क्रमांक आणि निर्धारण वर्ष 2022-23 मध्ये विवरणपत्र फाइल करण्याची तारीख नमूद करू शकतो.
- (ii) करदात्याने 2022-23 च्या निर्धारण वर्षात प्रथमच 115BAC कर व्यवस्था 'निवड' केली असेल, तर व्यवसाय उत्पन्न असलेल्या करदात्याने फॉर्म 10-IE भरणे आवश्यक आहे आणि ITR-3/4 मध्ये 'आता निवड करत आहे' पर्याय निवडून पोचपावती क्रमांक आणि फाइल करण्याची तारीख नमूद करणे आवश्यक आहे.

कर व्यवस्था बदलणे:

करदात्याने मागील वर्षी आधीच नवीन कर व्यवस्था निवडली असल्यास आणि निर्धारण वर्ष 2021-22 साठी फॉर्म 10-IE फाइल केला असेल आणि करदात्याला निर्धारण वर्ष 2022-23 साठी नवीन कर व्यवस्थेमधून बाहेर पडायचे असल्यास, नवीन कर व्यवस्थेमधून बाहेर पडण्यासाठी त्याने यावर्षी फॉर्म 10-IE फाइल करणे आवश्यक आहे आणि फाइल केलेला फॉर्म 10-IE याचा पोचपावती क्रमांक आणि ITR-3/4 मध्ये दाखल करण्याची तारीख नमूद करणे आवश्यक आहे.

(कृपया लक्षात घ्या की, करदाते ITR-1 आणि 2 मध्ये विवरणपत्र फाइल करत असतील तर 115BAC चा दावा करण्यासाठी फॉर्म 10-IE फाइल करणे आवश्यक नाही. करदाता ITR मध्ये लागू असलेला पर्याय निवडू शकतो आणि निहित तारखेमध्ये फाइल करू शकतो.)

नोट: कृपया आपले प्रोफाइल तपशील, विशेषतः पत्ता, पिन कोड, देश, ई-मेल ID, मोबाइल (सर्व वापरकर्त्यांना लागू) यांची पडताळणी करा आणि अपडेट करा. कृपया खात्री करा की, आपले मुख्य संपर्क तपशील प्रोफाइलमध्ये अपडेट केले आहेत आणि तो ई-पडताळणीसाठी अधिकृत आहे (गैर-वैयक्तिक करदात्यांना लागू)